

Morir d'insolació

La indústria de l'energia solar està que bufa. L'any passat aquest sector va créixer d'un 450% i el govern espanyol vol establir una regulació per reduir-ne les primes i, per tant, també els beneficis. La patronal diu que la proposta destruirà 40.000 llocs de treball i significarà la sentència de mort del sector.

El termòmetre de l'energia solar fa temps que s'ha descontrolat. A les pujades del mercuri que li havien causat uns índexs de creixement que semblaven indeturbables, s'hi han afegit baixades sobtades per un nou marc regulatiu que suscita incertesa i que ha glaçat la sang a més d'un inversor. El sol continua irradiant, però al sector de l'energia solar —un dels que ha atret més ha inversió aquests darrers mesos— hi ha arribat una inusual fredorada.

A aquest canvi de sensació tèrmica, hi ha contribuït molt el nou marc regulador que el Ministeri d'Indústria espanyol pretén aprovar a final de mes. L'energia solar és, com la resta d'energies renovables, una indústria incipient i fortament subvencionada, sotmesa a la regulació de l'administració. L'objectiu del nou decret, a grans trets, és de reduir les primes que fins ara rebien els productors d'energia solar, de manera que deixi d'incentivar-se la inversió en els anomenats horts

solars. La retallada de les ajudes proposada pel ministre Miguel Sebastián és del 35%. Es tractaria de passar de 45 cèntims d'euro per quilowatt / hora que cobren les empreses del sector a 29 cèntims, en el cas de les plaques instal·lades a terra, i a 33 cèntims, per a les instal·lades a les teulades. A més, el nou reial decret limita a 300 megawatts —200 per a sostre i 100 per a terra— la potència que es podrà instal·lar enguany, amb un màxim de 10 megawatts per planta.

Limitar els excessos. Però quin interès hi pot haver a limitar el creixement d'una indústria que genera energia verda i neta? Respondre a aquesta pregunta no resulta fàcil. Hi ha dos factors que han propiciat un creixement inaudit de les energies renovables a tot el món: d'una banda, l'augment de la conscienciació ambiental derivada de la preocupació pel canvi climàtic i, d'una altra, la dependència del petroli com a font d'energia. La Comissió Europea s'ha marcat com a objectiu que el 2020 el 20% de l'energia que es consumeix a la Unió Europea provinga de fonts d'energia renovables.

La fita, tot i que és lloable, presenta un grapat de dificultats. La primera és el cost que tenen les energies renovables per als estats. Produir energia neta resulta molt més complicat que no pas fer servir unes altres fonts com ara el petroli o el gas. L'energia eòlica, la solar o la biomassa requereixen tecnologies molt avançades i, per tant, fortes inversions que només es recuperen a llarg termini. Per a incentivar-les, l'administració va establir el 2004 unes primes per quilowatt d'energia produït que compensaven les fortes inversions que s'han de menester.

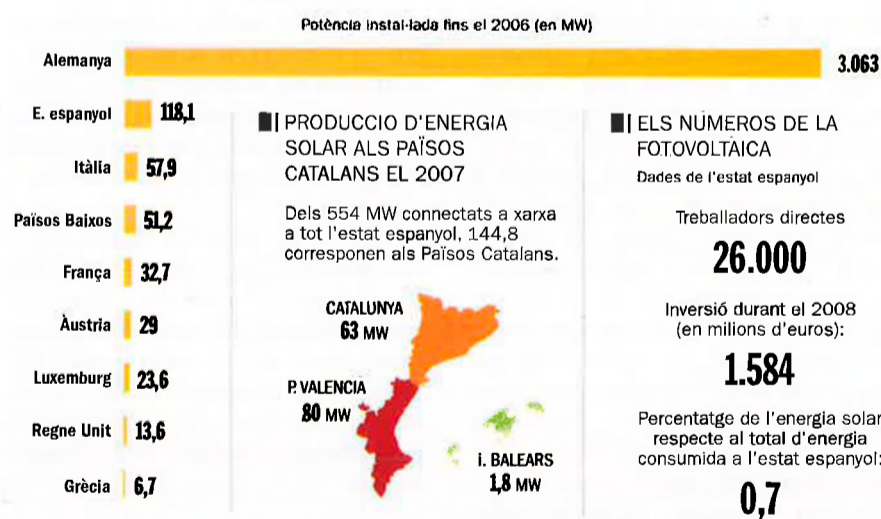
Enguany, les primes a la producció fotovoltaica portaran un cost de 800 milions d'euros a l'estat espanyol. El Ministeri d'Indústria considera que aquesta quantitat és desproporcionada per a una energia que ocupa el 0,7% del total del sistema. Segons Sebastián, les primes a les fotovoltaïques han estat responsables de la meitat de la darrera pujada de la tarifa elèctrica.

El cost tan alt que ha tingut l'energia solar per a l'estat prové del creixement que ha enregistrat el sector els dos

Energia solar, un sector en creixement

■ ALEMANYA, AL L'ESCALF DE L'ASTRE REI

La Unió Europea s'ha marcat com a objectiu que el 20% de l'energia que consumeix el 2020 provinga d'energies renovables. La patronal del sector assegura que aquell any, l'energia solar fotovoltaica proveirà el 12% de la demanda europea d'electricitat. Alemanya és el país que més decididament ha apostat per aquesta energia:

Font: Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía, Asociación Empresarial Fotovoltaica

Els anomenats horts solars –grans extensions de terreny rústic destinades a implantar-hi plaques solars– han esdevingut una font de beneficis.

darrers anys. Quan es va establir l'últim marc regulador, ningú no preveia que el sector creixeria tan ràpidament. L'any passat, el mercat de l'estat espanyol va créixer d'un 450%, un percentatge que fins i tot el sector considera insostenible. En poc més de dos anys, les instal·lacions s'han multiplicat per tres i superen les 18.000. "Cap indústria no pot multiplicar per quatre la seua activitat cada any", ha dit Javier Anta, president de l'Associació de la Indústria Fotovoltaica. A final de l'any passat, l'estat espanyol era el segon mercat mundial fotovoltaic, darrere d'Alemanya i davant els Estats Units, el Japó i Corea del Sud.

Aquest augment tan espectacular també té relació amb la crisi immobiliària. Fa dos anys, la construcció i la promoció van deixar de resultar atractius i els inversors es van començar a fixar en el sector de les energies renovables. Es va començar a parlar de beneficis de dos dígit i els diners van entrar a dojo. Constructores, grups hotelers, immobiliàries i fins i

tot fabricants de camions van incorporar-se al negoci del sol, esperonats per les primes substancials que els havien de correspondre per decret. Els bancs oferien als clients la possibilitat d'invertir-hi una part dels estalvis. El resultat ha estat un sector amb greus distorsions –energia subvencionada amb diners públics, una xarxa elèctrica inadequada per a assumir aquesta nova producció, sobreoferta...– que corre el perill de fer esclatar la darrera bombolla especulativa. Mentrestant, han proliferat les anomenades hortes solars, enormes extensions de terreny sobre les quals s'instal·len plaques solars i que ja representen el 65,1% de tota la superfície de plaques solars implantades, en contrast amb les instal·lades sobre naus industrials (19,5%), habitatges (8,7) i edificis públics (6,8%). En dos anys, el nombre d'instal·lacions ha crescut d'un 139% i ja s'ha assolit l'objectiu de potència instal·lada de 400 MW per al 2010 que marcava el reial decret aprovat l'any 2007.

Socarrats. El 29 de setembre és la data límit que el Ministeri d'Indústria espanyol s'ha fixat per aprovar el nou decret que hauria de regir el sector i que no tindrà caràcter retroactiu –és a dir, no afectarà les instal·lacions connectades a la xarxa elèctrica abans del 29 de setembre. De moment, els esborranys previs han aixecat animadversió entre el sector. L'Associació Empresarial Fotovoltaica (AEF) considera que implicarà la destrucció de 40.000 llocs de treball i la renúncia a una inversió de 16.000 milions d'euros aquests quatre anys vinents. Diuen, a més, que la proposta del ministeri va en contra de la voluntat del govern espanyol de reduir la dependència energètica exterior i malmet les possibilitats de les energies renovables de guanyar quota de mercat en detriment de les energies convencionals. Algunes empreses, fins i tot, s'han plantejat la possibilitat de traslladar-se a uns altres països amb normatives més favorables. "L'assumpte resulta molt més transcendent que no sembla a

Un negoci amb el caliu del sol

Els Països Catalans no han estat al marge del boom de les energies renovables durant aquests dos darrers anys. Diuen els científics que la irradiació solar, en una hora, deixa a la superfície terrestre tanta energia com la humanitat consumeix en un any. D'això, n'han pres bona nota tant empresaris com particulars, especialment al Principat i al País Valencià.

Segons les estadístiques, a les comarques del sud del país és on més lluu el sol. Segons dades de l'Agència Valenciana de l'Energia (AVE), del juny d'enguany, en aquestes comarques hi ha una potència solar instal·lada de 46.000 quilowatts, més de la meitat de tot el que es produeix al País Valencià. Hi ha contribuït decididament la proliferació de les anomenades hortes solars –grans instal·lacions sobre superfícies abans agrícoles i ara destinades a la producció d'energia solar. A Beneixama (Alcoià) hi ha una planta amb una potència instal·lada de 20.000 quilowatts; a Crevillent (Baix Vinalopó), el grup Enercoop amplia la planta que hi té; i a Cocentaina (Comtat), la firma Jover Tèxtil es vanta de ser l'empresa amb el sostre solar més gran de tot el País Valencià. La Serra d'en Galceran, a la Plana Alta, i les Alcubles, als Serrans, són dos emplaçaments més on hi ha hortes solars. Aquests projectes, afegits a uns altres de menor envergadura, són capaços de proveir energia a 185.000 persones l'any, segons dades de l'AVE. En principi, cap no s'ha de trobar afectat pel nou decret que prepara el Ministeri d'Indústria espanyol, però això no lleva que les noves tarifes que estudia el ministeri no hagen modificat els plans de les empreses solars del País Valencià. És el cas de Siliken, una empresa creada el 2002 per tres joves emprenedors valencians que van passar de facturar 160.000 euros aquell any a tancar el 2007 amb 153 milions d'euros. La firma es dedica a fabricar plaques solars i té plantes a Rafelbunyol, la Pobla de Farnals, Tenerife, Albacete i els Estats Units. Des que es van saber les noves tarifes, els responsables de Siliken ha cancel·lat els plans d'expansió que tenien per a totes les plantes situades a l'estat espanyol i reorientarà una inversió de 500 milions d'euros a Alemanya, els Estats Units i França.

primer cop d'ull", assegura Juan Laso, president d'AEF. "El 82% de l'energia consumida a Espanya depèn de l'exterior, i només el 6% del consum actual és renovable. Una dependència tan marcada explica l'alt dèficit espanyol d'emissió de CO₂, i dificultaria el compliment del compromís de reduir un 23% les emissions abans del 2020." Crítiques a banda, el sector és conscient que s'ha de replantejar el futur per a ajustar-se a la realitat del sistema energètic. Advoquen, doncs, per reduir les primes d'un 10% anual, progressivament. L'objectiu és aconseguir una tarifa decreixent, revisable cada any, i que s'adeqüe al ritme de reducció de despeses de les empreses del sector; arribar a un marc estable que excloga topalls de potència –que sí que vol el ministeri–; i fomentar les instal·lacions fotovoltaïques en els edificis i en els habitatges. És la seua recepta per a *refredar* un sector que amenaça de morir d'insolació. De moment, tot esperant que el ministeri publique les noves tarifes, a les oficines encarregades de donar d'alta noves instal·lacions solars, l'allau de sol·licituds és immensa. Ningú, és clar, no vol quedar-se al ras quan el sol es pon.

Violeta Tena

Breus

La fallida de Lehman Brothers agreuja la crisi financera

La setmana passada la crisi financera i econòmica va arrossegar un peix dels grossos. Lehman Brothers va sofrir la suspensió de pagaments més gran de la història, amb un passiu de 430.000 milions d'euros, i va originar l'enfonsament de les borses més greus des de l'11S. L'huracà generat per la fallida de Lehman també ha tingut efectes directes als Països Catalans. La CAM ha informat que la seua "exposició directa" a l'entitat representa una "valoració neta" de 4,6 milions d'euros. Cal no oblidar, siga com siga, que fa poc Lehman va tenir un paper central en l'eixida a borsa de la caixa valenciana, quan realitzà una operació de compra i

Seu de Lehman Brothers a Nova York.

venta d'accions pactada amb la CAM per tal d'estabilitzar el preu d'eixida de les accions. Per una altra banda, Bancaixa ha admès que alguns dels seus clients qualificats havien invertit 13 milions d'euros a Lehman a través de fons d'inversió.

Sindicats, patronal i Consell signen la pau social

Els sindicats majoritaris CCOO i UGT, la patronal autonòmica valenciana Cierval i la Generalitat Valenciana van signar la passada setmana el Pacte Valencià pel Creixement i l'Ocupació, que tindrà vigència fins el 2013. Es tracta d'un programa plurianual que guiarà les inversions prioritàries del Consell en cinc matèries fonamentals: treball i formació; sectors productius; immigració; habitatge, medi i territori; i infraestructures i benestar social. A la pràctica, la signatura del pacte garanteix la pau social entre els principals agents econòmics valencians durant els cinc anys vinents.